

УДК 657.1

Помулєва.В.М.¹, Крутько К.В.²

¹ старш. викл. ЗНТУ

² студ. гр. ФЕУ-615 ЗНТУ

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ПДВ У АПТЕКАХ

Як відомо продавець повинен складати податкові накладні (далі—ПН) на кожну операцію в день виникнення податкових зобов'язань. Але в деяких випадках законодавство дає можливість полегшити роботу бухгалтера і дозволяє оформити зведену або підсумкову ПН за підсумками деякого періоду.

Слід зазначити, що в аптечних закладах реалізація товару, як правило, відбувається за готівку споживачу—неплатнику ПДВ. Тому платники ПДВ аптечного бізнесу згідно з п. 201.4 ПКУ мають право на виписку ПН за щоденними підсумками операцій (так званих підсумкових ПН), якщо на ці операції не було окремо складено податкові накладні.

Такі податкові накладні в обов'язковому порядку реєструються в Єдиному реєстрі податкових накладних у встановлені строки і не видаються покупцю.

Підсумкова ПН складається на підставі фіскальних звітних чеків (З-звітів) РРО. При цьому загальна сума постачання в такій ПН (з урахуванням

ПДВ) має відповідати загальній сумі продажу продукції за відповідний день, що підтверджується Z-звітом. Якщо розрахунки проводяться без застосування РРО, то загальна сума постачання для складання підсумкових ПН визначається на підставі інших документів, що підтверджують суму денного виторгу (товарні чеки, ПКО тощо).

Законодавством передбачено у окремих випадках складання зведеної ПН за підсумками місяця (не пізніше останнього дня місяця): за ритмічними постачаннями згідно з п. 201.4 ПКУ, при нарахуванні податкових зобов'язань за п. 198.5 та 199.1 ПКУ.

З метою оптимізації, нами вбачається можливість складання аптеками саме зведених податкових накладних за кодом 4—ритмічні постачання з наступних підстав (з врахуванням певних ризиків):

1) згідно з п. 201.4 ПКУ, платники податку в разі здійснення постачання товарів/послуг протягом періоду, за який складається така податкова накладна, постачання яких має безперервний або ритмічний характер: покупцям-особам, не зареєстрованим платниками податку, -можуть складати не пізніше останнього дня місяця, в якому здійснено такі постачання, зведену податкову накладну з урахуванням всього обсягу постачання товарів/послуг таким покупцям, з якими постачання мають такий характер, протягом такого місяця. Кінцеві споживачі—фізичні особи є неплатниками ПДВ, а в такому разі не порушуються норми закону; та й постачання фізичним особам—споживачам є ритмічними (більше 2-х разів на місяць);

2) складання зведених ПН не порушуватиме достовірність звітності (при їх відображенні за поточний місяць);

3) зведена ПН, як і за щоденними підсумками не видається покупцеві та відтак не впливає на його податковий кредит;

4) ПН, які не підлягають видачі покупцеві, реєструються в ЄРПН без моніторингу і блокування, але потрібно зважати, що будь-які «зменшуючі» РК до таких ПН перевіряються на предмет зупинення реєстрації ПН. Під моніторинг та блокування підпадають податкові накладні з обсягом постачання в 500 тис. грн. та постачання в 50 тисяч на одного покупця. При неперевищенні в одній ПН обсягу постачання в 500 тис. грн. ризики блокування відсутні. Якщо платник, окрім постачань у роздріб, здійснює торгівлю ще й оптом, то не зазначення всіх кодів УКТ ЗЕД у підсумкових ПН/РК може призвести до викривлення при обчисленні деяких блокувальних критеріїв;

5) платникам за складання зведеної ПН замість підсумкової (за умови зазначення в ПН правильної суми ПДВ і своєчасної їх реєстрації в ЄРПН) узагалі нічого не загрожує, адже штрафи передбачені тільки за несвоєчасну реєстрацію ПН в ЄРПН, у тому числі й тих, які не видаються покупцям.

Зважаючи на вищевикладене, аптека може складати зведену ПН не за підсумками місяця, а за підсумками коротшого періоду (наприклад, за 1-15 число, та окремо за 16-30 (31) число місяця), не порушивши таким чином строки реєстрації в ЄРПН, та й оптимізувати обсяг постачання, щоб обійти ризики моніторингу і блокування.

З метою раціонального використання робочого часу працівників бухгалтерії, з огляду на те, що постачання товарів фізичним особам–неплатникам податку не впливає на податковий кредит покупця, доцільно на законодавчому рівні внести зміни до ПКУ, інших нормативних документів щодо права складання зведених податкових накладних при постачанні товарів/послуг неплатникам податку без відображення всієї номенклатури (чи груп товарів/послуг). Це вивільнило б не тільки час працівників на складання щоденних ПН, а ще й оборотні кошти платників, зважаючи на те, що при реєстрації ПН не потрібно було б поповнювати електронний рахунок.